Māris Zanders

No sirds Latvijai visu likmi liek uz spožo līderi

Partijas No sirds Latvijai situāciju pirms vēlēšanām analizē un sarakstu līderus iztaujā žurnālists Māris Zanders

Silvija Šimfa

padomniece Latvijas Pašvaldību savienībā, Nr. 1 Vidzemē

Kad runa ir par veselības aprūpi, daudzi politiķi saka, ka valstij beidzot jādefinē, kas ir garantētais pakalpojumu «grozs». Nav risks, ka groza vietā (ņemot vērā nozarei pieejamās naudas daudzumu) izrādīsies vien maza vācelīte?

Šo jautājumu gan varētu attiecināt arī uz citām nozarēm… Ir paradums likumos aprakstīt nevis reālo situāciju, bet gan vīziju, vēlamību. Bet te papildu problēma ir, ka tik būtiska nozare kā veselības aprūpe joprojām ir bez sava «jumta likuma» – tā tiek vadīta ar Ministru kabineta noteikumiem, ar t. s. politikas plānošanas dokumentiem, kas parādās, tad pazūd. Kāpēc mums nav likuma par veselības aprūpi? Ir bijuši dažādos laikos kādi 5–6 mēģinājumi tādu pieņemt, tomēr arvien pietrūcis politiskās gribas.

Respektīvi – ir jāpieņem šāds likums, un tur jānosaka šis garantētais grozs?

Šajā likumā vispār ir jānosaka, kurš par ko atbild! Jo ir gan valsts, gan pašvaldību atbildība un ir arī privātais sektors, kas dzīvo kā uz pulvera mucas, jo nevar plānot savu nākotni. Mēs arī nerunājam par veselības aprūpi kā kompleksu – uzmanība tiek koncentrēta uz ārstniecību, bet bez profilakses un rehabilitācijas tautas veselība pienācīgi nav nodrošināma. Galu galā ir jābeidz muļļāties jautājumā, kā medicīna tiek finansēta – vai no budžeta kopējiem ieņēmumiem, vai mēs ejam uz apdrošināšanas modeli…

Un kā jums liekas?

Mūsdienās neviens modelis nevar būt kā no dzelzsbetona. Ja ierēdņi ir profesionāļi, viņiem ir jāspēj analizēt pārmaiņas situācijā un modeli atbilstoši piemērot. Mēs dzīvojam tā: uztaisījām modeli, un punkts. Traģikomiski, ka vienlaikus ar šādu neelastību veselības aprūpē patiesībā ir haoss. Ja kādam liekas, ka situāciju nozarē kontrolē, vada ministrija vai kāda tās pakļautības iestāde, tad…

Vai nav tā, ka medicīnā ir pārāk spēcīgas interešu grupas: ģimenes ārstiem sava taisnība, lielajām slimnīcām – sava, privātajām klīnikām – sava.

Bet varbūt valstij vispirms ir jādefinē savas, valsts, intereses, kurām tad jāpakārto profesionālo grupu intereses? Tas izklausās it kā elementāri, tomēr jāatgādina – visas interešu grupas, kuras nosaucāt, ir tikai instruments – nevis karaļvalstis – valsts politikas īstenošanai. Un tā ir jāformulē, ierādot katram instrumentam tā lomu.

Sakustināt iekšpolitisko pīļu dīķi